

PODNIKÁNÍ

**T10: Inovace a udržitelné podnikání – výsledky dotazníkového
šetření AMSP ČR**

doc. Ing. Jindra Peterková, Ph.D.

1. VYMEZENÍ POJMU INOVACE

- **Inovace** je chápána jako změna, kreativní destrukce současného stavu, prostředek ke zvýšení dlouhodobé konkurenceschopnosti nebo tajná přísada pro úspěšné podnikání. **Inovace má podobu novinky, resp. změny k něčemu novému.**
- **Široké chápání pojmu inovace** – změny v jakékoliv oblasti společenského života. Úzké vymezení – inovace v průmyslové a obchodní praxi – nejen změny výrobků a služeb, ale také změny v okolnostech a způsobech, jakými se dostávají na trhy.

➤ Inovace může být výsledkem výzkumné činnosti, výsledkem nákupu know-how nebo licence, výsledkem podnikatelské aktivity nebo jiných opatření či činností. Inovace se může týkat výrobků, služeb, výrobního závodu, technologie, materiálu, kvalifikace zaměstnanců, organizace podniku, vztahu mezi podniky, trhu atd

Metodika výzkumu

- **Online dotazování: strukturovaný dotazník o délce 8 minut**
- **Cílová skupina: Majitelé, jednatele a ředitelé malých a středních podniků o velikosti 4-249 zaměstnanců.**
- **Velikost vzorku: 202 podniků.**
- **Výsledky byly poskytnuty AMSP ČR na konferenci.**

1. KLÍČOVÉ TECHNOLOGIE, SMĚRY V INOVACÍCH A JEJICH OBLASTI

- MSP vidí jako nejdůležitější inovačně směřovat do oblasti výroby (nové technologie, 42 %) a do automatizace a robotizace (37 %), přičemž u větších firem, a zejména těch výrobních, představuje ochota investovat do výroby a automatizace až 65 %.

Oblasti, na které se podniky zaměřují, či plánují zaměřit, v rámci udržitelného rozvoje podnikání (v %)

		Firma se 4 až 49 zaměstnanci	Firma s 50 až 249 zaměstnanci	Výroba, průmysl	Obchod	Služby
Investice do výroby (nové technologie)	42 %	31	55	65	33	21
Automatizace procesů a robotizace	37 %	25	52	58	31	18
Cloudová řešení a služby	32 %	31	33	31	31	33
Investice do kyberbezpečnosti	28 %	28	27	21	43	25
Investice do HR (nábor, školení apod.)	27 %	27	26	20	22	38
Investice do SW (řízení)	26 %	22	31	25	24	28
Digitální marketing a e-commerce	23 %	24	21	20	24	25
Využití AI	21 %	21	22	17	27	22
Remote work a flexibilní pracovní prostředky	13 %	15	11	7	20	15
Posílení vlastního VaV (Výzkum a Vývoj)	13 %	8	19	20	10	7
Využití big data a data analytics	11 %	9	13	14	12	7
	N=202	N=111	N=91	N=81	N=49	N=72

- Středně velké podniky a firmy z oblasti výroby či průmyslu se častěji zaměřují na oblast investice do udržitelných materiálů a implementace environmentálních standardů a certifikací (37 %).
- Jako nejslibnější technologie pro budoucí růst a konkurenceschopnost jsou dle malých a středních podniků pokročilá robotika a automatizace (častěji udávají firmy z oboru výroby či průmyslu) společně s umělou inteligencí a strojovým učením.
- Hlavním důvodem malých podniků pro informování veřejnosti o inovacích je přilákání nových zákazníků (52 %). Středně velké firmy častěji uvádějí, přilákání zaměstnanců (48 %)
- Dvě třetiny firem financují technologické novinky z vlastních zdrojů. Ty, které mají 50 až 249 zaměstnanců, v polovině případů využívají dotace.

- Hlavní bariérou bránící zavedení inovačních technologií ve firmách je nedostatek kapitálu. Firmy ze sektoru služeb toto udávají častěji.

Hlavní bariéry bránící zavádění inovačních technologií ve firmách (v %)

		Firma se 4 až 49 zaměstnanci	Firma s 50 až 249 zaměstnanci	Výroba, průmysl	Obchod	Služby
Nedostatek financování/kapitálu	40 %	46	32	28	39	53
Tržní nejistoty nebo nedostatečná poptávka	32 %	37	26	33	35	29
Chybějící hospodářská a inovační politika státu – hlavní směry v české ekonomice pro dalších 5 let	28 %	22	36	32	27	25
Regulační nejistoty nebo překážky	25 %	22	29	25	24	25
Nedostatek znalostí či expertízy	20 %	22	18	20	20	19
Vysoký odpor ke změnám uvnitř organizace	13 %	10	18	20	4	13
N=202		N=111	N=91	N=81	N=49	N=72

2. UDRŽITELNOST

- Polovina firem udává, že by své podnikání mohly směřovat k udržitelnosti skrze investice do obnovitelných zdrojů energetiky (častěji ty z oboru výroby či průmyslu) a také podporou ekologického povědomí mezi zaměstnanci a zákazníky.

Způsoby, které by mohly směřovat podnikání k udržitelnosti (v %)

		Firma se 4 až 49 zaměstnanci	Firma s 50 až 249 zaměstnanci	Výroba, průmysl	Obchod	Služby
Investováním do obnovitelných zdrojů energetiky	49 %	40	59	68	35	36
Podporou ekologického povědomí mezi zaměstnanci a zákazníky	48 %	50	45	42	43	57
Optimalizací provozních procesů ke snížení emisí	39 %	32	48	42	47	31
Zavedením recyklačních a bezodpadových postupů	37 %	32	43	40	35	35
Jiným způsobem	1 %	2	0	0	0	3
Žádným	2 %	4	0	0	0	6
N=202		N=111	N=91	N=81	N=49	N=72

- Firmy pro zlepšení své ekologické stopy nejčastěji důsledně optimalizují procesy (41 %), následuje opravitelnost výrobků (34 %), využívání zpětného odběru produktů a materiálů (33 %). Následuje „Závazek k cílům trvale udržitelného rozvoje a investice do technologií. Zatím žádné kroky nečiní 11%.

Kroky, které dělají podniky ke zlepšení své ekologické stopy (v %)

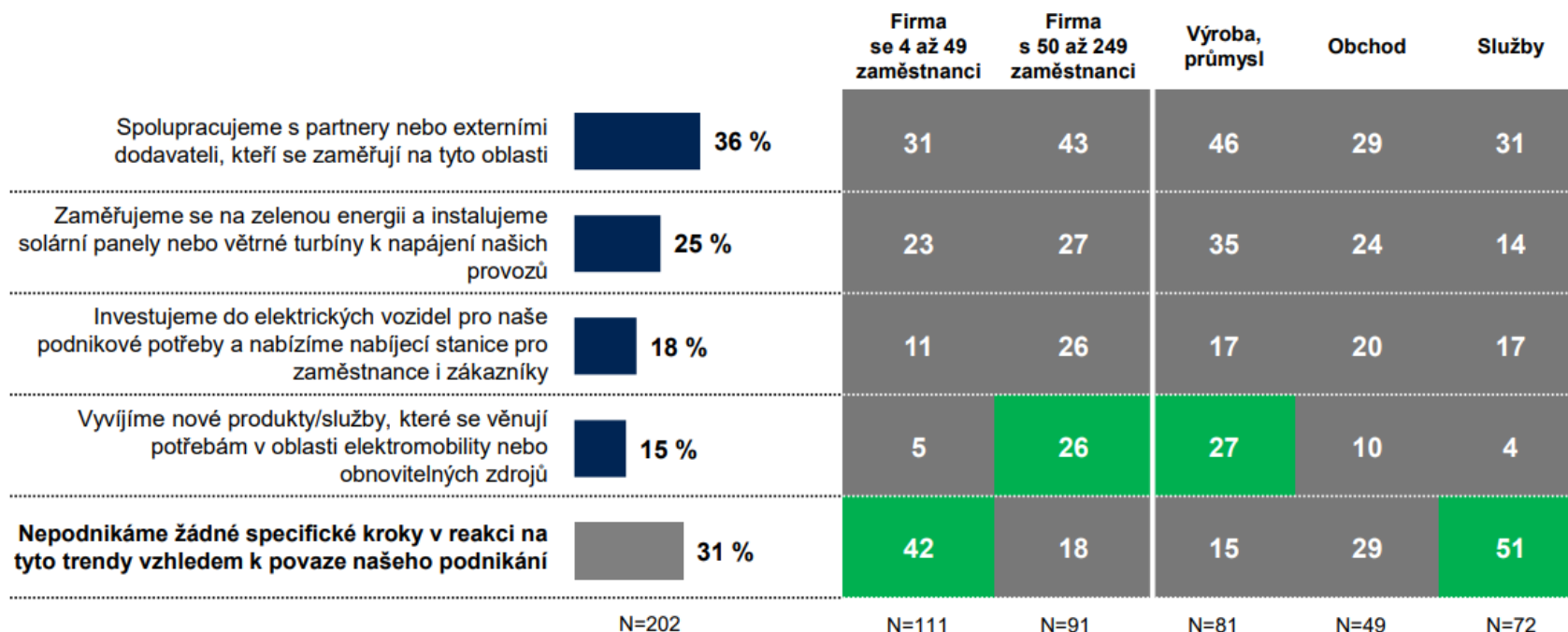
		Firma se 4 až 49 zaměstnanci	Firma s 50 až 249 zaměstnanci	Výroba, průmysl	Obchod	Služby
Důsledná optimalizace procesů	41 %	37	46	44	51	31
Opravitelnost výrobků	34 %	32	36	38	35	29
Využívání zpětného odběru produktů a materiálů	33 %	31	36	42	35	22
Závazek k cílům trvale udržitelného rozvoje	27 %	23	32	32	27	22
Investice do ekotechnologií	25 %	23	27	30	22	21
Zatím žádné	11 %	18	2	4	8	21
	N=202	N=111	N=91	N=81	N=49	N=72

3. OBNOVITELNÉ ZDROJE ENERGIE A ELEKTROMOBILITA

- Dvě třetiny firem už využívají nebo zvažují adopci obnovitelné energie pro své operace nebo služby, což je trend, který je výraznější u firem s 50 až 249 zaměstnanci a také u těch, které svým působením spadají do oboru výroby či průmyslu.
- Dvě pětiny podniků s 50 až 249 zaměstnanci a také ty z oboru výroby či průmyslu se domnívají, že elektromobilita může pomoci jejich udržitelnému podnikání a již tak postupují.

- Třetina firem nepodniká žádné specifické kroky v reakci na aktuální trendy jako je elektromobilita a obnovitelné zdroje, častěji pak ty se 4 až 49 zaměstnanci a ty ze služeb.

Reakce podniků na aktuální trendy jako jsou obnovitelné zdroje (v %)

4. OSTATNÍ SMĚRY ROZVOJE A S NIMI SPOJENÁ TÉMATA

- Podniky, které spolupracují s vysokými školami, tak činí nejčastěji z důvodu náboru zaměstnanců. Pětina firem s vysokými školami nespolupracuje.
- Tři čtvrtiny podniků neinvestují do start-upů a ani o tom neuvažují. Nejčastěji z důvodu, že nedisponují dostatečnými finančními prostředky nebo že v investici nevidí přidanou hodnotu.
- Dvě třetiny podniků revidují své technologické procesy alespoň jednou za dva až tři roky, čtvrtina tak činí každý rok. Výrazně častěji je pak revidují firmy s 50 až 249 zaměstnanci a také ty ze sektoru výroby či průmyslu.

- Polovina firem s 50 až 249 zaměstnanci společně s těmi z oblasti výroby či průmyslu má zkušenost s ochranou inovativních řešení pomocí ochrany průmyslových práv. Nejméně často mají tuto zkušenost podniky ze sektoru služeb.
- Role dat a jejich analýza ve většině firem hraje důležitou roli, ovšem malé podniky jsou teprve v začátcích. Čtvrtina malých podniků a těch z oboru služeb udává, že pro ně žádnou roli nehraje.